

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Deres ref:
21/2391

Dato:
29.10.2021

Høring – NOU 2021: 9 – Den norske modellen og fremtidens arbeidsliv – utredning om tilknytningsformer og virksomhetsorganisering

1. Innledning

Det vises til Arbeids- og sosialdepartementets høringsbrev av 24. juni 2021 om *NOU 2021: 9 – Den norske modellen og fremtidens arbeidsliv – utredning om tilknytningsformer og virksomhetsorganisering*.

Trepartssamarbeidet og tariffavtalene er viktige funksjoner i arbeidslivet, og Norsk Industri synes det er positivt at utvalget på klar og tydelig måte har lagt den norske modellen til grunn for arbeidet.

Norsk Industri er kjent med at utvalget har foretatt en grundig behandling av innleieregelverket, og at utvalget bl.a. har involvert bedrifter i dette arbeidet. Norsk Industri er godt fornøyd med at utvalget har besluttet å ikke foreslå endringer i dette regelverket.

2. Merknader til utvalgets forslag om endring i arbeidsmiljøloven § 15-7 (2) og § 14-2 (1)

Det vises flertallets forslag om utvidelse av plikten til å tilby annet passende arbeid for selskaper i konsern/grupper av virksomheter som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse. Norsk Industri slutter seg til mindretallets vurderinger og merknader. Norsk Industri er sterkt bekymret for bl.a. utvalgets manglende vektlegging av grunnlaget for konsernetablering i industrien.

Vi har vanskeligheter med å dele utvalgets faktabeskrivelser om tendensen og realitetene i arbeidslivet, og grunnlaget for de endringene som foreslås i aml § 15-7 (2) og § 14-2 (1).

I departementets videre arbeid ønsker vi at følgende skal vektlegges:

Slik Norsk Industri ser det er verken utvalgets innledende merknader eller flertallets forslag til endring tilstrekkelig utredet. Det vises til at utvalget i kapittel 11 peker på virksomheters valg av forretningsmodell og at det er *"avgjørende at arbeidsmiljøloven som vernelov og arbeidsgiverbegrepet i loven i tilstrekkelig grad er tilpasset realitetene i arbeidslivet ..."* [vår utheving]. Norsk Industri etterlyser tallgrunnlag/statistikk som sier noe om hvilke forretningsmodeller som benyttes i arbeidslivet og i hvilken grad disse modellene brukes. Uten en oversikt over de faktiske forhold er det svært vanskelig å tilpasse loven til de faktiske "realitetene i arbeidslivet".

Utvalget viser til at det er en **"tendensen i norsk arbeidsliv er at flere foretak enn tidligere er knyttet sammen gjennom konsernorganisering, grupper av selskaper, nettverk eller andre former for integrering"** [vår utheving]. Av det Norsk Industri erfarer finnes det lite tallgrunnlag som sier noe om dette, og utvalget legger heller ikke frem grunnlaget for sin påstand. Det kan f.eks. vises til Statistisk sentralbyrå (SSB). Tall fra SSB for industrien viser f.eks. at det i 2011 var 44 allmennaksjeselskap i Norge, mot 22 allmennaksjeselskapet i 2020. Dette er en reduksjon på 50% på ni år, og trekker i motsatt retning av utvalgets uttalelser knyttet til tendensen i arbeidslivet. Det understrekes at det er vår opplevelse at de fleste allmennaksjeselskap i industrien er en del av et konsern. Det er ikke gitt at alle allmennaksjeselskap er det, men at disse tallene gir grunnlag for å si noe om det totale omfanget av konsern i industrien.

Videre etterlyses nærmere utredninger knyttet til hvorfor selskap velger å organisere seg som konsern. Utvalget legger til grunn at **"virksomhetsstruktur baseres på strategier for å sikre god og effektiv drift, avkastning og verdiskapning"**, men går ikke nærmere inn på *hvorfor* slik virksomhetsstruktur skal sikre god og effektiv drift, avkastning og verdiskapning. For øvrig tar utvalget heller ikke opp hvordan slik organisering av selskapsforholdene kan være med på å sikre og skape nye arbeidsplasser, og minimere risiko for nedbemanning.

Av det Norsk Industri erfarer velger selskaper konsernstruktur på bakgrunn av kommersiell nytte. Mer konkret kan det vises til at konsernstruktur isolerer ulik form for risiko til det enkelte aksjeselskap, det vises f.eks. til at konkurs er begrenset til det enkelte aksjeselskap. Isolering av risikoen er et viktig virkemiddel for å øke attraktiviteten for gründervirksomhet og annen nysatsning, da det er viktig for de som satser at det er en viss begrensning av nettopp risiko. Industrien er en konkurranseutsatt sektor som er avhengig av de som satser og tar risiko. Ringvirkningene av at noen tør å satse er bl.a. økning av antall arbeidsplasser. I nyere tid kan det vises til storsatsningen på batteri og omfanget av arbeidsplasser som allerede er skapt, og som vil kunne bli skapt i fremtiden.

Risikofaktoren kan også være viktig for den enkelte arbeidstaker. Dersom et selskap ønsker å satse på nye områder kan selskapsstrukturen organiseres på en slik måte at evt. mislykket satsning ikke griper inn i etablerte arbeidsplasser.

Norsk Industri er tilsluttet høringssvaret som er sendt inn av NHO med tilhørende landsforeninger. Vi anser dette høringssvaret som et tillegg til høringssvaret fra NHO.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Carla A.M. Botten-Verboven

.29.10.2021, Oslo

Carla A.M. Botten-Verboven
Direktør

Nora Køber Garvoll
Advokatfullmektig